

Matematika

I qism

2

novda

UO'K 51(075.3)
KBK 22.1ya72
R 42

I.V.Repyova
Matematika. Umumiy o'rta ta'lim maktablarining 2-sinfi uchun
darslik, I qism / I.V.Repyova, Y.V.Zemlina. – Toshkent:
"Novda Edutainment" nashriyoti, 2023. – 100 b.

Taqrizchilar:

- N.M.Usmanova** – MMTV tasarrufidagi PMTIDUM oliy toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi;
- O.Sh.Yevstafyeva** – MMTV tasarrufidagi PMTIDUM 1-toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi;
- M.M.Umarova** – Toshkent shahri 222-umumiy o'rta ta'lim maktabi 1-toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi;
- M.I.Xujayeva** – Toshkent shahri 142-umumiy o'rta ta'lim maktabi 1-toifali boshlang'ich sinf o'qituvchisi.

Shartli belgilar

**Yozma bajarish
uchun topshiriq**

**Juft bo'lib
ishlash**

**Og'zaki bajarish
uchun topshiriq**

Uy vazifasi

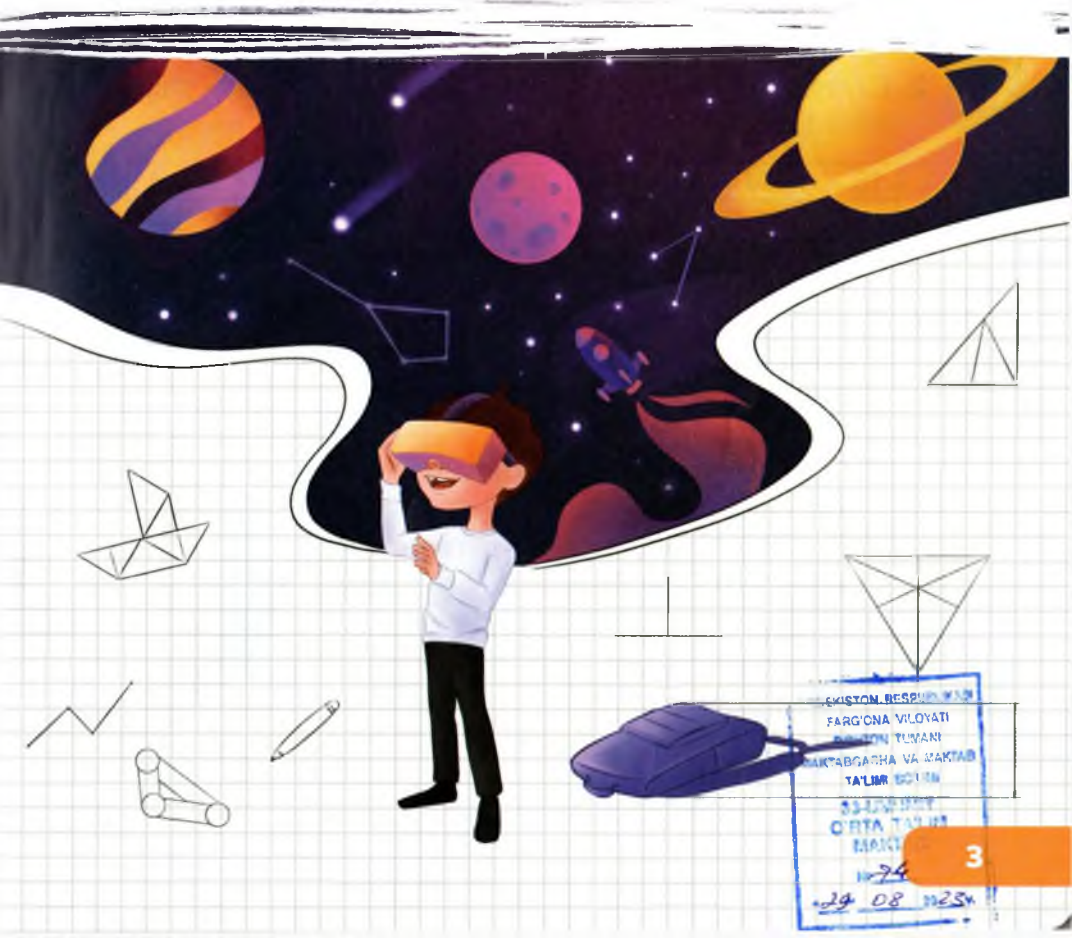

**Mantiqiy
topshiriq**

Eslatma: O'lchov birliklaridan O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "O'zbekiston Respublikasida kattalik birliklarini qo'llash to'g'risida"gi 10.01.2018-yil 21-sonli qaroriga muvofiq foydalanildi.

Muqaddima

Biz ikkinchi sinfda ham qiziqarli va hamma yerda kerak bo'ladigan matematika fanini o'rganishda davom etamiz. Qo'lingizdagi kitob yordamida siz 100 gacha bo'lgan sonlarni qo'shish va ayirishni o'rganasiz, murakkab mantiqiy masalalarni yechishni bilib olasiz, kundalik hayotda matematikadan foydalanishni o'rganishda davom etasiz. Matematika tabiatni o'rganishda qanday yordam berishini tushunasiz va zamonaviy texnologiyalar bilan tanishasiz.

1. Takrorlash

Yondosh mavzu:
Kuzgi hodisalar

20 gacha bo'lgan sonlar,
yig'indi va ayirma.

Sentabr
30

Oktabr
31

Noyabr
?

1. Yettinchi barg qanday rangda? Oxiridan bitta oldingi barg qanday rangda?

2. Qiymatlarni o'sib borish tartibida yozing. Qanday so'z hosil bo'ldi?

$15 - 6$	$14 - 3$	$19 - 5$	$8 + 5$	$6 + 6$	$12 - 4$	$6 + 4$
A	G	R	A	L	B	R

3. Sentabrda qanday ob-havo hodisalari kuzatiladi?
Ulardan qaysilari diagrammada ko'rsatilgan?

a) Sentabr oyida qancha tumanli kun bo'lgan?

b) Quyoshli kunlar bulutli kunlardan qancha ko'p bo'lgan?

d) Bulutli va tumanli kunlar jami qancha bo'lgan?

 – quyoshli kunlar

 – bulutli kunlar

 – shamolli kunlar

 – tumanli kunlar

4. Kuzda hovlidagi daraxtlar bargining rangi o'zgardi. 6 ta terak daraxti sariq rangga, 7 ta zarang daraxti qizil rangga kirdi. Faqat 4 ta eman daraxti yashil rangda qoldi. Hovlida nechta daraxt bor?

5. Jadvalni to'ldiring.

	15	10	5	2
	2	3	7	9
+				

	14	15	11	9
	7	5	4	5

6. Daftaringizga yozing va taqqoslang.

$14 \square 19$

$10 + 10 \square 19$

$20 - 5 \square 10 + 2$

$16 \square 18$

$18 - 9 \square 10$

$12 + 6 \square 19 - 5$

7. Kuzgi tabiat hodisalarini toping.

A $9 + 9$

R $6 + 5$

Q $7 + 8$

U $8 + 9$

I $6 + 4$

O $6 + 7$

M $8 + 6$

N $4 + 8$

T $7 + 9$

V $12 + 7$

16	17	14	18	12

15	10	11	13	19

8. "Oltin kuz" tanloviga ikkinchi sinf o'quvchilari 5 ta she'r, 2 ta ertak va 8 ta rasm tayyorlashdi. Tanlov hay'ati jami qancha topshiriqni baholashi kerak?

2. Takrorlash

Yondosh mavzu:
Kuzgi hosil

100 gacha bo'lgan sonlar,
yig'indi va ayirma.

Toping

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

1	2	3	5
1		4	
3	6	5	6
7		3	7

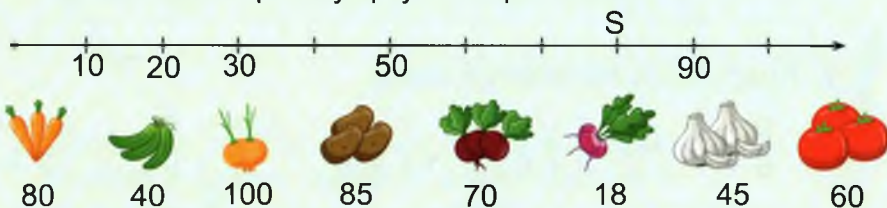
	3	4	5
1	2	2	6
	3		7
6	5	7	

1. Rasmda rediskalar nechta? Bir bog'lamda nechta sabzi bor? Rediska va sabzilarning umumiy sonini boshqacha usulda qanday hisoblash mumkin?

2. Fermerlar hosilni yig'ishtirib olishdi. O'ylab ko'ring, uni sonlar nurida qanday qo'yib chiqish kerak?

3. Daftaringizga namuna bo'yicha yozing.

5 o'nl. 6 birl. = 56

81 = 8 o'nl. 1 birl.

3 o'nl. 7 birl. =

72 = o'nl. birl.

4 o'nl. 5 birl. + 1 o'nl. 3 birl. =

46 = o'nl. birl.

2 o'nl. 9 birl. - 1 o'nl. 4 birl. =

51 = o'nl. birl.

7 o'nl. 4 birl. + 2 o'nl. =

60 = o'nl. birl.

6 o'nl. 8 birl. - 5 o'nl. =

100 = o'nl. birl.

4. Yig'ib olingan hosilni taqsimlang.

5. Karim va Said hosilni yig'ib olishda otasiga yordam berishdi. Karim 50 chelak kartoshka yig'ib oldi. U ukasidan 20 chelak ko'p kartoshka yig'di. Bolalar jami necha chelak kartoshka yig'ib olishgan?

6. Hisoblang.

$$40 + 50 - 20$$

$$20 - 20 + 50$$

$$30 + 30 + 20$$

$$30 + 20 - 10$$

$$10 + 10 + 20$$

$$40 - 10 + 50$$

$$60 - 30 - 10$$

$$70 - 40 + 10$$

$$10 + 40 + 40$$

7. Hisoblang.

$$4 \text{ o'nl. } 3 \text{ birl. } + 5 \text{ o'nl.}$$

$$7 \text{ o'nl. } 2 \text{ birl. } + 1 \text{ o'nl. } 6 \text{ birl.}$$

$$8 \text{ o'nl. } 7 \text{ birl. } - 2 \text{ o'nl. } 5 \text{ birl.}$$

$$9 \text{ o'nl. } 4 \text{ birl. } - 3 \text{ o'nl.}$$

$$73 - 40 + 24$$

$$62 + 17 - 21$$

$$47 - 25 + 32$$

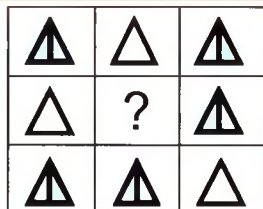
$$62 - 40 - 11$$

8. Polizdan 20 ta tarvuz, tarvuzdan 10 ta ko'p qovun, qovundan 10 ta ko'p qovoq yig'ishtirib olindi. Nechta qovoq yig'ib olingan?

3. Takrorlash

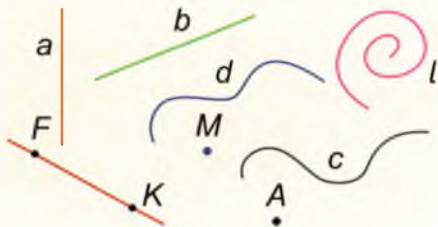
Yondosh mavzu:
Xonaki gullar

To'g'ri va egri chiziqlar,
nuqtalar.

1. Ushbu rasmda siz qanday nuqtalar, to'g'ri va egri chiziqlarni ko'ryapsiz? Ularning nomini ayting.

Nuqta	To'g'ri chiziq	Egri chiziq
•		

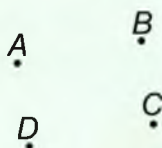

2. Daftaringizga nuqtalarni rasmda ko'rsatilganidek belgilab chiqing.

AC va BD to'g'ri chiziqlarni o'tkazing.

Ikki to'g'ri chiziqning umumiy nuqtasini belgilang. Unga nom bering.

Yana bitta shunday nuqta topish mumkinmi?

3. Rayhon o'simligining balandligi 37 cm. Yalpiz o'simligining balandligi undan 5 cm qisqa. Yalpizning balandligini toping.

4. Taqqoslang.

$12 + 10$	$\square$	$18 + 0$	$14 - 9$	$\square$	$15 - 8$	$16 + 1$	$\square$	$16 - 1$
$15 + 2$	$\square$	$7 + 9$	$6 + 7$	$\square$	$12 - 6$	$26 + 3$	$\square$	$29 - 1$
$20 - 9$	$\square$	$15 - 3$	$11 - 7$	$\square$	$3 + 9$	$8 + 7$	$\square$	$7 + 8$

5. May oyida pechak o'simligining uzunligi 7 dm edi. U iyunda 2 dm ga, iyulda 4 dm ga, avgustda esa yana 3 dm ga o'sdi. Kuz boshida pechak o'simligining uzunligi necha detsimetr bo'ladi?

6. Tenglamani yeching.

$$x - 15 = 54$$

$$18 + z = 79$$

$$61 - b = 40$$

7. Daftaringizga:

a) AB to'g'ri chiziqni;

b) AB to'g'ri chiziqni kesib o'tadigan CD kesmani;

d) bu to'g'ri chiziq va kesmada yotmaydigan M nuqtani;

e) CM nurni;

f) AB to'g'ri chiziq va CD kesmani kesib o'tmaydigan KL kesmani chizing.

AB to'g'ri chiziq va CD kesmaning kesishish nuqtasini O harfi bilan belgilang.

8. Uyda har bir bolaning o'zi parvarishlaydigan xonaki gullari bor. Bu gullar jami 58 ta. Agar Anvar 22 ta gulni, Karim esa 16 ta gulni parvarishlansa, Malika nechta gulni parvarishlaydi?

Mundarija

Muqaddima	3
1. Takrorlash.....	4
2. Takrorlash.....	6
3. Takrorlash.....	8
4. Takrorlash.....	10
5. Takrorlash.....	12
6. Takrorlash.....	14
7. Takrorlash.....	16
8. Takrorlash.....	18
9. Sonlarni qo'shish va ayirish	20
10. Sonlarni qo'shish va ayirish	22
11. Yaxlit songacha qo'shish ($31 + 9$).....	24
12. Yaxlit songacha qo'shish ($31 + 9$)	26
13. Yaxlit sondan ayirish.....	28
14. Sonlarni ayirish ($30 - 7$).....	30
15. Sonlarni qo'shish ($21 + 39$).....	32
16. Sonlarni qo'shish ($21 + 39$)	34
17. Ayirish ($50 - 22$).....	36
18. Ayirish ($50 - 22$).....	38
Mavzu bo'yicha yakuniy dars.....	40
19. Sonlarni qo'shish ($25 + 6$).....	42
20. Sonlarni qo'shish ($25 + 6$).....	44
21. Sonlarni qo'shish ($6 + 25$).....	46
22. Sonlarni ayirish ($33 - 7$).....	48
23. Sonlarni ayirish ($43 - 7$).....	50
24. Sonlarni ayirish ($43 - 7$).....	52
25. Sonlarni qo'shish ($28 + 14$).....	54
26. Sonlarni qo'shish ($28 + 14$).....	56
27. Ustun ko'rinishida qo'shish va ayirish.....	58

28. Sonlarni ayirish (43 – 16).....	60
29. Sonlarni ayirish (43 – 16).....	62
30. Ustun ko‘rinishda qo‘shish.....	64
31. Qo‘shishning xossalari.....	66
32. Ustun ko‘rinishida ayirish.....	68
33. Og‘zaki hisoblash usullari.....	70
34. Yig‘indidan sonni ayirish.....	72
35. Yig‘indidan sonni ayirish.....	74
36. Sondan yig‘indini ayirish.....	76
37. Sondan yig‘indini ayirish.....	78
38. Masalalar yechish va o‘tilgan mavzularni mustahkamlash	80
39. Masalalar yechish.....	82
Mavzu bo‘yicha yakuniy dars.....	84
40. Amaliy topshiriqlar.....	86
41. Amaliy topshiriqlar.....	88
Amaliy topshiriqlar.....	90

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga

murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz nza456 yoki nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

2-sinf matematika I qism kitobini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

[@Maktablar_uchun_hujjatlar](https://t.me/@Maktablar_uchun_hujjatlar)

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT

QILMANG.